

ПРАВОВИЙ ПОСІБНИК

Українці в Нідерландах

Що буде після березня 2027 року?

Закінчення дії Директиви про тимчасовий захист та ваші права

Дата

Квітень 2026

Для кого

Біженці з України в Нідерландах

Підстава

Тільки офіційні джерела

Важливо знати

Як читати цей документ:

ПІДТВЕРДЖЕНО — офіційна чинна політика (закони, рішення ЄС, розпорядження уряду Нідерландів)

ОГОЛОШЕНО — плани, які уряд вже оприлюднив, але ще не деталізував

НЕ ВИРІШЕНО — питання, які поки що залишаються відкритими або обговорюються

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ — оцінки юристів та правозахисних організацій на основі чинного законодавства

Увага

Цей документ створено з інформаційною метою і НЕ є юридичною консультацією. З конкретних питань звертайтеся до кваліфікованого юриста або в організації з надання юридичної допомоги.

Автори

Soyka NL, Netherlands

Максим Ходак, адвокат, Hodak Legal B.V.

Аліна Петухова, юрист, Hodak Legal B.V

Відмова від відповідальності: Європейська Комісія підтримала підготовку цієї публікації. Її зміст відображає виключно погляди авторів, і Комісія не несе відповідальності за будь-яке можливе використання інформації, що міститься в ній.

Зміст

1. ПОТОЧНА ПРАВОВА ОСНОВА: ДИРЕКТИВА ПРО ТИМЧАСОВИЙ ЗАХИСТ	5
1.1 Хто має право на захист у Нідерландах	5
1.2 Які права надає тимчасовий захист	5
2. ЩО ВІДБУВАТИМЕТЬСЯ ПІСЛЯ БЕРЕЗНЯ 2027 РОКУ	6
2.1 Офіційна позиція уряду Нідерландів	6
2.2 Перехідний документ: що це таке	6
2.3 Права за перехідним документом	7
2.4 Що ще не визначено	7
2.5 Обговорення продовження тимчасового захисту до 2028 року	8
2.6 Що відбувається з клопотанням про надання притулку	8
3. ШЛЯХИ ЗАЛИШИТИСЯ В НІДЕРЛАНДАХ ПІСЛЯ 2027 РОКУ	8
3.1 Робота — посвідка на проживання для висококваліфікованих фахівців	8
3.2 Робота — інші види дозволів	9
3.3 Навчання — посвідка на проживання студента	9
3.4 Процедура надання притулку	10
3.5 Об'єднання сім'ї та партнерство	10
3.6 Інші варіанти	11
4. АНАЛІЗ ЗА ГРУПАМИ НАСЕЛЕННЯ	12
4.1 Самотні жінки без дітей	12
4.2 Жінки з дітьми	13
4.3 Працюючі жінки (працевлаштовані в Нідерландах)	15
4.4 Чоловіки віком 18–22 роки	16
4.5 Чоловіки віком 23–60 років	17
4.6 Відмовники від військової служби та дезертири	19
4.7 Повні сім'ї (обидва батьки в Нідерландах)	20
4.8 Розлучені сім'ї (один із партнерів в Україні)	21
4.9 Змішані сім'ї (українець + громадянин ЄС/Нідерландів)	22

4.10 Діти без супроводу (НСН)	23
4.11 Люди похилого віку (60+)	24
4.12 Люди з інвалідністю та хронічними захворюваннями	25
4.13 Мешканці окупованих територій	26
4.14 Висококваліфіковані фахівці	27
4.15 Низькокваліфіковані працівники	29
4.16 Підприємці та самозайняті (ZZP)	30
4.17 ЛГБТК+ люди	31
4.18 Студенти	32
4.19 Українці, які вже мають інший статус у Нідерландах	33
Зведена таблиця: всі групи	34
5. ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ	36
5.1 Офіційна політика — виключно на добровільних засадах	36
5.2 Підтримка при поверненні	36
5.3 Правові наслідки повернення	36
5.4 Чи можна повернутися до Нідерландів після України	36
5.5 Безпека за регіонами України	36
6. КЛЮЧОВІ РИЗИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ МІРКУВАННЯ	37
6.1 Юридична невизначеність до весни 2026 року	37
6.2 Політична ситуація в Нідерландах	37
6.3 Відмінності між країнами ЄС	37
6.4 Обмеження на вторинну міграцію	38
6.5 Проблема довгострокового статусу: «парадокс 2030 року»	38
7. ДЖЕРЕЛА ТА ПОСИЛАННЯ	38
8. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ ТЕРМІНІВ	39

1. Поточна правова основа: Директива про тимчасовий захист

Директива ЄС про тимчасовий захист (Директива Ради ЄС 2001/55/ЄС) — це європейський закон, ухвалений 20 липня 2001 року. Він передбачає швидке надання захисту великій групі людей без індивідуального розгляду кожної справи. Для України директиву вперше було активовано 4 березня 2022 року.

1.1 Хто має право на захист у Нідерландах

✓ Підтверджено

ПІДТВЕРДЖЕНО. Джерело: Рішення Ради ЄС 2022/382 + офіційний сайт IND.

Мають право:

- Громадяни України, які проживали в Україні до 24 лютого 2022 року
- Члени сімей українських громадян: чоловік/дружина/партнер, неповнолітні діти, залежні родичі, які проживали разом
- Особи без громадянства та громадяни третіх країн, які мали міжнародний захист в Україні
- Громадяни третіх країн з постійною посвідкою на проживання в Україні

Втратили право з 4 вересня 2025 року:

- Громадяни третіх країн з ТИМЧАСОВОЮ українською посвідкою на проживання — їхній захист закінчився 4 вересня 2025 року за рішенням суду ЄС
- Джерело: <https://ind.nl/en/ukraine/temporary-protection-directive-ukraine>

1.2 Які права надає тимчасовий захист

✓ Підтверджено

ПІДТВЕРДЖЕНО. Джерело: IND, RefugeeHelp.nl, AIDA Netherlands 2024.

Право	Що це означає на практиці
Проживання	Стікер або документ типу О (O-document) — дозвіл на проживання в Нідерландах до 4 березня 2027 р.
Робота	Можна працювати БЕЗ окремого дозволу на роботу. Роботодавець повинен повідомити UWV за 2 робочих дні до початку
Медицина	Спеціальне медичне забезпечення (RMO) — покриває лікаря, лікарню, аптеку, фахівців, стоматолога (до €350), психологічну допомогу
Освіта	Діти 5–16 років — обов'язкова освіта. Студенти сплачують низький державний тариф (~€2 694/рік у 2026–2027)

Допомога	Щомісячна грошова допомога від муніципалітету (€314.84/міс. для одного дорослого на квітень). Знижується за наявності доходу
Житло	Муніципалітет зобов'язаний надати житло. З 1 жовтня 2025 року працюючі платять за муніципальне житло €244/міс.

✓ Підтверджено

Тимчасовий захист діє до 4 березня 2027 року включно. Продовження було схвалено рішенням Ради ЄС від 15 липня 2025 року.

2. Що відбуватиметься після березня 2027 року

2.1 Офіційна позиція уряду Нідерландів

28 листопада 2025 року міністр у справах притулку та міграції опублікував **детальний парламентський лист** із планом на період після закінчення тимчасового захисту. Головне: уряд не планує примусового повернення українців і активно працює над врегулюванням прав та обов'язків для подальшого забезпечення тимчасового легального проживання українців.

✓ Підтверджено

ПІДТВЕРДЖЕНО: Парламентський лист (Verzamelbrief) від 28 листопада 2025 року, номер kst-19637-3497. Джерело: [officielebekendmakingen.nl](https://www.officielebekendmakingen.nl)

Чотири цілі довгострокового плану: (1) сприяння добровільному поверненню; (2) недопущення перевантаження системи IND; (3) забезпечення стабільного правового становища для всіх сторін з метою нормалізації умов перебування та приведення їх у відповідність до звичайних резидентів; (4) наголос на самозабезпеченні

2.2 Перехідний документ: що це таке

Важливо знати

Перехідний документ (transitiedocument) — це **трирічна тимчасова посвідка на проживання**, яку IND видає автоматично більшості українців після закінчення тимчасового захисту.

Параметр	Деталі
Тип документа	Регулярна (не статус біженця) тимчасова посвідка на проживання, орієнтована на подальше повернення
Термін дії	3 роки з дати видачі (з 5 березня 2027 р.)
Як отримати	АВТОМАТИЧНО — IND видає без подання заяви. Ви отримаєте лист від IND
Умова 1	Перебували під тимчасовим захистом до визначеної дати (дата буде оголошена)

Умова 2	Відсутність загрози громадському порядку (перевірка за базами даних)
Умова 3	Відмова від клопотання про надання притулку (IND повідомить про це)
Хто НЕ отримає	Ті, хто приїхав ПІСЛЯ 4 березня 2027 р.; громадяни третіх країн (вже виключені з вересня 2025 р.)

2.3 Права за перехідним документом

Ще не вирішено

ПІДТВЕРДЖЕНО: робота та освіта. ОГОЛОШЕНО: медицина, житло, допомога — деталі уточнюються. Джерело: парламентський лист від 28 листопада 2025 р.

- **Робота:** можна працювати без дозволу на роботу — як і зараз
- **Медицина:** перехід на звичайне голландське медичне страхування (zorgverzekering). RMO більше не діє. Потрібно самостійно застрахуватися
- **Освіта:** низький державний тариф (~€2 694/рік) зберігається з 1 вересня 2027 р.
- **Житло:** поступовий перехід з муніципального житла на звичайну оренду. Деталі ще розробляються
- **Соціальні виплати:** отримання соціальних виплат перестає бути автоматичним і надаватиметься лише після індивідуального оцінювання ситуації домогосподарства з метою обмеження кількості одержувачів. Перехід на загальну соціальну підтримку (Participatiewet) — як у всіх резидентів.
- **Інтеграція:** ЗВІЛЬНЕНІ від обов'язкового курсу інтеграції (inburgeringsplicht) — офіційно «з урахуванням повернення»

Увага

Важливий парадокс:

Звільнення від інтеграції — це і добре, і погано. Добре: не потрібно складати іспити. Погано: без іспиту з інтеграції (A2 з нідерландської мови) неможливо отримати постійне проживання за стандартним шляхом. Це свідчить про правову природу перехідного документа: мета — повернення, а не довгострокове перебування.

2.4 Що ще не визначено

Ще не вирішено

НЕ ВИРІШЕНО. Уряд обіцяв надати подробиці до «весняних рішень 2026 року». Станом на квітень 2026 року ці деталі очікуються або щойно публікуються.

Слідкуйте за оновленнями на: ind.nl/en/ukraine та government.nl/ukraine

Поки що невідомо:

- Точна дата відсікання для отримання перехідного документа
- Практичний порядок перевірки на загрозу громадському порядку
- Фінансові домовленості з муніципалітетами
- Детальний порядок переходу з муніципального житла у звичайну оренду

- Порядок переходу з RMO на звичайне медичне страхування

2.5 Обговорення продовження тимчасового захисту до 2028 року

ВАЖЛИВО

Продовження тимчасового захисту легально не підтверджено, ні на рівні ЄС, ні на рівні Нідерландів.

2.6 Що відбувається з клопотанням про надання притулку

Ризик

Критично важливо!

Зараз у більшості українців у Нідерландах є «спляче» клопотання про надання притулку (форма M35H), подане під час реєстрації, яке «активується» після закінчення тимчасового захисту.

Отримання перехідного документа вимагатиме **ВІДКЛИКАННЯ** цього клопотання. IND сам повідомить вас про те, як це зробити.

Якщо ви відмовитеся від перехідного документа, ви залишитеся в процедурі надання притулку. За оцінками уряду, розгляд усіх справ зайняв би до 10 років за наявних потужностей IND.

Увага

Важливо про майбутні клопотання:

Відкликання поточного клопотання не позбавляє вас права подати нове в майбутньому, якщо ситуація зміниться (наприклад, закінчиться війна і ви не зможете повернутися з особливих підстав). Але нове клопотання буде повторним (herhaalde aanvraag) і розглядається суворіше — потрібні НОВІ факти або обставини.

3. Шляхи залишитися в Нідерландах після 2027 року

Перехідний документ дає 3 роки. Цей час потрібно використати, щоб отримати більш стабільний статус — або повернутися. Нижче — всі можливі шляхи.

3.1 Робота — посвідка на проживання для висококваліфікованих фахівців

Важливо знати

Kennismigrant (висококваліфікований мігрант) — один із найреалістичніших варіантів для тих, хто вже працює в Нідерландах.

Що потрібно:

- **Роботодавець** повинен бути визнаним спонсором IND (erkend referent). Список: ind.nl/en/public-register
- **Мінімальна зарплата (2026):**

- 30 років і старше: €5 942/міс. (брутто, без відпускних)
- До 30 років: €4 357/міс.
- Недавні випускники (протягом 3 років після закінчення навчання): €3 122/міс. Умови: <https://ind.nl/en/residence-permits/work/residence-permit-for-orientation-year>
- **Заяву подає роботодавець** — не ви. Вартість розгляду: ~€423
- **Можна змінити статус із Нідерландів** — не потрібно виїжджати за візою (MVV) при зміні статусу всередині країни
- **Термін розгляду:** ~2 тижні для визнаних спонсорів

Важливо знати

Європейська Блакитна карта (EU Blue Card)

Альтернатива kennismigrant: не вимагає визнаного спонсора, приймає 5 років досвіду замість диплома (для IT). Мінімальна зарплата — від 3100 до 5900. Точні умови: <https://ind.nl/en/required-amounts-income-requirements#application-to-work-as-a-highly-skilled-migrant-and-for-the-european-blue-card>
Термін: до 4 років. Умови: <https://ind.nl/en/residence-permits/work/european-blue-card-residence-permit#requirements> Джерело: [everaert.nl](https://www.everaert.nl)

Підтверджено

ПІДТВЕРДЖЕНО: Зміна статусу з тимчасового захисту/перехідного документа на kennismigrant можлива із Нідерландів (RefugeeHelp.nl).

3.2 Робота — інші види дозволів

- **Звичайний дозвіл на роботу (TWV):** роботодавець подає запит через UWV, потрібно довести відсутність інших кандидатів — чинних резидентів Нідерландів, а також у країнах ЄС. Практично важко для більшості професій
- **Самозайнятість (ZZP):** бальна система через RVO: досвід, бізнес-план, цінність для Нідерландів. Мінімальний дохід ~ Встановленого законом мінімального порогу прийому не існує; прийом здійснюється на основі бальної системи RVO. Складний шлях, вимагає юридичної допомоги

3.3 Навчання — посвідка на проживання студента

- **Вимоги:** вступ до визнаного вишу; фінанси ~€1 130/міс.; медична страховка; вартість розгляду ~€254
- **Можна перейти на цей статус всередині Нідерландів:** не потрібно виїжджати.
- **Вартість навчання:** €6 000–22 000+/рік
- **Пошук роботи після навчання (zoekjaar):** 1 рік після закінчення голландського вишу або вишу з топ-200 світу — повний доступ до ринку праці, потім перехід на kennismigrant (зниження зарплатного порогу до €3 122)

Підтверджено

Шлях НАВЧАННЯ → ZOEKJAAR → KENNISMIGRANT — один із найнадійніших для довгострокового проживання в Нідерландах.

ВАЖЛИВО: навчання за тарифом при перехідному документі ~€2 694/рік (державний тариф) — тобто на підставі перехідного документа – юридично не прирівнюється до посвідки на проживання для студента (студентська віза).

Якщо ви хочете, щоб час на період навчання зараховувався як легальне довгострокове перебування, потрібно отримати візу та обов'язково проконсультуватися з юристом.

3.4 Процедура надання притулку

Важливо знати

Важливо: статус біженця можна отримати лише за умови індивідуального розгляду

Існують різні способи та причини отримання статусу біженця, кожен з них має різний результат отримання права на проживання (строки, права та обов'язки).

Звичайний статус біженця передбачає: обґрунтовані побоювання стати жертвою переслідування за ознакою раси, релігії, громадянства, політичних переконань або приналежності до певної соціальної групи та неможливість отримання захисту в країні походження.

Ризики: статус біженця передбачає неможливість повернення до країни походження.

Джерело: Директива 2011/95/ЄС <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011L0095>

- **Даних про визнання немає:** IND не розглядав українські справи про надання притулку з 2022 року. Реального відсотка задоволення клопотань українців у Нідерландах не існує. УВКБ ООН використовує у розрахунках консервативний показник ~15%.
- **Черга:** понад 51 000 відкритих справ, середній час очікування — 67 тижнів (2025). Розгляд може тривати роками.
- **Нові критерії достовірності (з липня 2024 року):** потрібні об'єктивні докази — справжні документи. Без них заява може бути схвалена, тільки якщо виконано всі 5 умов статті 4(5) Директиви ЄС про кваліфікацію.
- **Хто може мати вагомші підстави:** особи, які можуть зазнавати переслідування на підставі дискримінації за ознаками раси, релігії, громадянства, сексуальної орієнтації; жертви катувань або ті, хто піддається ризику заподіяння серйозної шкоди в країні походження.

Увага

Стратегічне питання:

Прийняти перехідний документ і відкликати клопотання про надання притулку — чи залишитися в процедурі й чекати роками без гарантії результату? Для більшості людей перехідний документ вигідніший. Якщо у вас є особливі підстави для надання притулку — проконсультуйтеся з юристом ДО прийняття рішення.

3.5 Об'єднання сім'ї та партнерство

- **Шлюб / партнерство з громадянином Нідерландів:** спонсор повинен заробляти щонайменше ~€2 367/міс. стабільно; обоє старші за 21 рік, потрібно скласти іспит на знання нідерландської мови (інтеграція); можна подати заяву з Нідерландів.
- **Шлюб / партнерство з громадянином ЄС:** за Директивою ЄС 2004/38 — більш гнучкі умови: немає вимог щодо інтеграції, незареєстровані партнери (6+ місяців спільного проживання) також мають право.

- **Возз'єднання з особою, яка має статус біженця:** якщо подано протягом 3 місяців з моменту отримання дозволу — без вимог до доходу. Повнолітні діти: з 12 червня 2026 р. — жорстке обмеження, тільки у виняткових випадках.
- **Одностатеві пари:** у Нідерландах абсолютно ті самі права — зареєстроване партнерство або шлюб застосовуються однаково.

3.6 Інші варіанти

- **Гуманітарні підстави:** стаття 8 СКПЛ (приватне/сімейне життя) — рідко, суто індивідуально у разі порушення права на приватне або сімейне життя громадянина ЄС.
- **Довгостроковий резидент ЄС:** ПЕРІОД ТИМЧАСОВОГО ЗАХИСТУ НЕ ЗАРАХОВУЄТЬСЯ до 5-річного терміну (стаття 3(2)(б) Директиви 2003/109/ЄС). Реалістична можливість — не раніше ~2032 р., якщо перейти на відповідний статус у 2027 р.
- **Постійне проживання:** умови: 5 років безперервного легального проживання + іспит з інтеграції А2. Виходячи з інформації в Парламентському листі (Verzamelbrief), під час дії перехідного періоду роки перебування також не зараховуються, оскільки цей документ спрямований на тимчасове врегулювання легального становища та звільняє від інтеграції.

⊘ Ризик

ПІДТВЕРДЖЕНО: Час перебування під тимчасовим захистом НЕ зараховується до терміну отримання статусу довгострокового резидента ЄС (Директива 2003/109/ЄС, ст. 3(2)(б)).
Джерело: EUR-Lex.

4. Аналіз за групами населення

Як читати картки профілів:

- ✓ **Правові варіанти:** що реально доступно цій групі
- ⚠ **Ключові ризики:** що може піти не так, про що потрібно знати заздалегідь
- **Критичні пастки:** дії, які можуть призвести до втрати статусу
- 📌 **Рекомендації:** конкретні кроки, які варто зробити вже зараз

Всі факти засновані на офіційних джерелах (IND, government.nl, парламентські листи). **Цей документ не є юридичною консультацією.**

Жінки 4.1 Одинокі · 4.2 З дітьми · 4.3 Працюючі	Чоловіки 4.4 Вік 18–22 · 4.5 Вік 23–60 · 4.6 Відмовники
Сім'ї та діти 4.7 Повні сім'ї · 4.8 Розлучені · 4.9 Змішані · 4.10 Діти без супроводу (HCH)	Спеціальні профілі 4.11 Люди похилого віку · 4.12 Інваліди · 4.13 Окуповані території
За зайнятістю 4.14 Висококваліфіковані · 4.15 Низькокваліфіковані · 4.16 Підприємці	Уразливі групи 4.17 ЛГБТК+ · 4.18 Студенти · 4.19 Вже з іншим статусом у Нідерландах

Перехідний документ отримає більшість людей автоматично — але ситуація після його закінчення (приблизно у 2030 році) кардинально відрізняється залежно від вашого профілю. Нижче — докладний розбір для 19 груп. Кожна картка є самостійною: її можна читати окремо.

Головне питання для кожної групи: що робити З ЦЬОГО МОМЕНТУ до березня 2027 року, поки перехідний документ ще не видано?

У вас є ~12 місяців, щоб закласти фундамент довгострокового статусу. Перехідний документ — це буфер, а не рішення.

4.1 Самотні жінки без дітей

~25% українських біженців у Нідерландах — це жінки без дітей. Вони мають найбільшу гнучкість у виборі шляху, але й найменшу автоматичну соціальну підтримку.

Параметр	Ситуація
Призов в Україні	Переважно не є військовозобов'язаними, але деякі професії (наприклад, медицина) вважаються військовозобов'язаними. Можуть вільно в'їжджати/виїжджати з України
Перехідний документ	✓ Отримують автоматично за умови виконання вимог

Муниципальне житло	З 2025 р.: працюючі жінки повинні шукати житло самостійно. Пільговий доступ зберігається для уразливих груп
Поточний дохід	Якщо працюють — leegeld (допомога на проживання) скорочується. З жовтня 2025 р.: внесок у житло €244/міс.

4.1 Самотні жінки

Без дітей, в активному віці (18–55)

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ (3 роки) — базовий варіант, видається автоматично
- Kennismigrant — якщо зарплата \geq €4 357/міс. (<30 років) або \geq €5 942/міс. (30+)
 - Роботодавець повинен бути визнаним спонсором IND
 - Перехід на цей статус можливий без виїзду з Нідерландів
- Навчання → zoekjaar → kennismigrant — один з найкращих довгострокових шляхів
 - За умови перехідного документа: державний тариф ~€2 694/рік
 - Після zoekjaar: поріг для kennismigrant знижується до €3 122/міс.
- Шлюб / партнерство з громадянином Нідерландів або ЄС — сімейне право
- **EU Blue Card — якщо є диплом або 5 років професійного досвіду в сфері ІТ, роботодавець-спонсор не потрібен**

⚠ Ключові ризики

- Після закінчення терміну дії перехідного документа (~2030) без іншого статусу — правова невизначеність
- Обов'язкова медична страховка з 2027 року: ~€170–220/міс. — значна стаття витрат
- Відсутність знання нідерландської мови обмежує доступ до ринку праці
- Житлова криза в Нідерландах: перехід з муніципального житла на оренду на практиці є вкрай складним

● Критичні пастки

- Не відповідати на лист IND про біометрію (потрібно до лютого 2026) — ризик проблем з перехідним документом
- Не оформляти медичну страховку після березня 2027 року — штрафи та борги

🔵 Рекомендації — зробити ЗАРАЗ

- Пройти біометрію в IND, якщо ще не зробили
 - Лист мав надійти у вересні 2025 — лютому 2026
- Оцінити реальність kennismigrant: перевірте зарплату та знайдіть роботодавця-спонсора
- Якщо навчаєтеся або плануєте вчитись — вступити до вишу за пільговим тарифом
- Вивчати нідерландську: рівень B1 значно розширює можливості працевлаштування
- Зберегти всі документи: реєстрація в BRP, стікер/O-document, листи IND

4.2 Жінки з дітьми

Найбільша група — близько 55% українських біженців. Мають особливий правовий захист і пріоритетний доступ до муніципального житла, але ситуація погіршується.

Параметр	Ситуація
----------	----------

Призов	Не підлягають. Можуть вільно перетинати кордон України
Житло	ПРІОРИТЕТ у муніципальному житлі — працюючі мами з дітьми поки що не зобов'язані шукати самостійно
Допомога	Базовий leefgeld + надбавки на дітей. Знижується за наявності доходу
Діти в школі	Право на освіту незалежно від статусу батьків — гарантоване

4.2 Жінка з дітьми

Мати-одиначка або з партнером в Україні

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ для мами + окремих для кожної дитини — обидва автоматично
- Діти зберігають право на освіту навіть при зміні статусу батьків
- При отриманні жінкою іншої легальної посвідки на проживання (не через тимчасовий захист чи перехідний документ), діти можуть отримати право на легальне перебування через статус матері. Важливо: це не автоматичний процес і потрібно подавати заяву.
- При отриманні жінкою іншої легальної посвідки на проживання (не через тимчасовий захист або перехідний документ), можливе возз'єднання з партнером/батьком дітей з України — через сімейний візовий шлях (gezinshereniging).
 - Важливо: Дохід спонсора (жінки) є однією з умов отримання права на возз'єднання сім'ї та він варіюється від типу легального статусу жінки.
 - Переважно дохід має дорівнювати мінімальній зарплаті — 100%–120% ~€ 2100–2600
 - Батько дитини: якщо мама під TPD — спрощені правила возз'єднання
- Kennismigrant — реалістично за наявності кваліфікації та роботодавця
 - Роботодавці в медицині, IT, освіті активно шукають українських фахівців
- Рада ЄС (вересень 2025): діти повинні завершити навчальний рік навіть при зміні статусу батьків

⚠ Ключові ризики

- Перехід з RMO на комерційну страховку: потрібна страховка на кожного члена сім'ї
 - Дорослі: ~€170–220/міс. Діти до 18 років: страховка оплачується державою (zorgtoeslag)
- Житловий перехід: з дітьми вкрай складно знайти оренду на відкритому ринку
- Діти, народжені в Нідерландах: НЕ отримують нідерландське громадянство автоматично
- Діти, які досягають 18 років у період TPD/перехідного документа: отримують самостійний статус, але потрібно окреме планування

● Критичні пастки

- Не зареєструвати дитину, народжену в Нідерландах, у BRP — втрата доступу до послуг
- Відсутність у Нідерландах >28 днів без повідомлення муніципалітету — втрата житла
- Якщо виїхала в Україну і не повернулася — BRP деактивується, статус під загрозою

🌀 Рекомендації

- Зареєструвати кожну дитину в BRP та IND — у кожної має бути свій документ
- Заздалегідь дізнатися про zorgtoeslag (субсидія на медичне страхування) для дітей - дитяча медицина в Нідерландах оплачується державою
- Якщо діти навчаються в нідерландській школі — почати інтеграцію через шкільну спільноту
- Уточнити в муніципалітеті права на житло: сім'ї з дітьми мають пріоритет

- Почати вивчення нідерландської мови — є ключовим фактором до працевлаштування та незалежності

Окреме питання: партнер залишився в Україні

- Якщо партнер — чоловік віком 23–60 років: він не може виїхати з України. Возз'єднання сім'ї фізично неможливе, поки діє воєнний стан
- Якщо партнер — жінка або чоловік до 22 / старше 60 років: возз'єднання через сімейний візовий шлях можливе
- Діти мають право на документи від обох батьків: українські свідоцтва про народження потрібно перекласти та апостилювати

Тільки партнер, який був до війни.

4.3 Працюючі жінки (працевлаштовані в Нідерландах)

Близько 57% українок працездатного віку працюють у Нідерландах. Це сильна позиція, але лише за умови правильного використання вікна можливостей.

4.3 Працюючі жінки

Вже має трудовий договір у Нідерландах

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ — можна продовжувати роботу без змін
- Kennismigrant — якщо зарплата досягає порогу (перевірте зараз!)
 - До 30 років: €4 357/міс. брутто
 - 30 років і старше: €5 942/міс. брутто
 - Недавні випускники (до 3 років після отримання диплома): €3 122/міс.
 - Роботодавець подає заяву — не ви. Вартість: ~€423
- EU Blue Card — альтернатива kennismigrant, якщо немає визнаного спонсора
 - Достатньо 5 років професійного досвіду у сфері IT / 3 роки — в інженерії
- Зміна роботодавця: при перехідному документі — вільно. При kennismigrant — потрібно повідомити IND

⚠ Ключові ризики

- 92% українок працюють за тимчасовими контрактами (дані AIDA, 2024) — нестабільність для kennismigrant
- При втраті роботи: статус kennismigrant анулюється. Потрібен новий роботодавець протягом 3 місяців.
 - При перехідному документі: можна шукати роботу без обмежень, допомога доступна
- Зарплата нижче порогу kennismigrant: більшість посад у клінінгу, на складі, у торгівлі не досягають €4 357

● Критичні пастки

- Робота «неофіційно» (без договору): при перехідному документі — втрата права на соціальну підтримку, штрафи
- Самозайнятість без дозволу: за TPD — робота за наймом дозволена, самозайнятість — потребує окремого дозволу ZZP

● Рекомендації

- Перевірити прямо зараз, чи досягає ваша зарплата порогу kennismigrant

- Інструмент: ind.nl/en/required-amounts-income-requirements
- Якщо не досягає: обговорити з роботодавцем можливість підвищення
- Попросити HR-відділ перевірити, чи є компанія erkend referent (визнаним спонсором IND)
- Якщо компанія не є спонсором: розглянути EU Blue Card або зміну роботодавця
- Зберігати всі трудові договори, розрахункові листи — вони знадобляться для підтвердження історії зайнятості

4.4 Чоловіки віком 18–22 роки

З 28 серпня 2025 року чоловіки віком 18–22 років **МОЖУТЬ** виїжджати з України (постанова КМУ № 1031). Це принципово інша ситуація порівняно зі старшими чоловіками.

✓ Важлива зміна з 28 серпня 2025 року:

- Чоловіки 18–22 років: можуть в'їжджати та виїжджати з України (потрібен паспорт + військово-обліковий документ)
- НЕ підлягають активному призову (мобілізація — з 25 років). Можуть служити тільки добровільно
- **УВАГА:** при в'їзді в Україну потрібно пройти військову реєстрацію. Після реєстрації виїхати назад складніше — уточнюйте актуальну ситуацію

Параметр	Ситуація
Призов	НЕ підлягають мобілізації (18–22 роки). Добровільна служба можлива
Виїзд з України	Дозволено з 28.08.2025 за наявності паспорта та військового документа
Повернення до Нідерландів	Можливе за наявності чинного перехідного документа або іншого дозволу
Перехідний документ	✓ Отримують автоматично

4.4 🧑 Чоловік 18–22 років

Найбільша гнучкість серед чоловічих груп

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично
- Навчання в Нідерландах — найкращий варіант: студентський дозвіл + робота на півставки (до 16 годин на тиждень)
 - Нідерландські виші: державний тариф за умови наявності перехідного документа
 - Після диплома: zoekjaar (1 рік) → kennismigrant (пориг €3 122)
- Kennismigrant — якщо вже працюють і досягають зарплатного порогу
- Можливість з'їздити в Україну та повернутися (на відміну від чоловіків 23–60)

⚠️ Ключові ризики

- При в'їзді в Україну: обов'язкова військова реєстрація. Ситуація може змінитися
 - Слідкуйте за актуальними правилами на visitukraine.today
- Через 2–3 роки досягнуть віку 23+: потраплять під заборону на виїзд
- Також: постановка на облік, проходження ВЛК та інші процедури під час мобілізації диктуються законодавством та постановами України, тому важливо стежити за актуальними правилами
- Обмежений трудовий досвід у Нідерландах — складніше досягти порогу kennismigrant у короткі терміни

● Критичні пастки

- Їхати в Україну без чіткого розуміння поточних правил в'їзду/виїзду — ризик застрягнути
- Перервати навчання заради тимчасової роботи, яка не досягає порогу kennismigrant — втрата стратегічного шляху

● Рекомендації

- ПРІОРИТЕТ — розпочати навчання в нідерландському виші або вступити до 2027 р.
 - Це найнадійніший шлях до довгострокового статусу для цієї вікової групи
- Скористатися можливістю поїхати в Україну, поки є таке право — вирішити сімейні та документальні питання
- Почати вивчати нідерландську — B2 значно розширює кар'єрні перспективи
- Відстежувати зміни в українському законодавстві: ситуація з 18–22 може змінитися

4.5 Чоловіки віком 23–60 років

Найбільш вразлива група з точки зору свободи пересування. Заборона на виїзд з України означає, що будь-яка поїздка додому може стати незворотною.

🚨 Критично важливо:

- **Заборона на виїзд з України** діє для чоловіків 23–60 років під час дії воєнного стану
- Чоловіки з відстрочкою від служби не враховуються
- В'їзд до України дозволений — але **виїхати назад буде неможливо**
- Нідерланди НЕ передають дані про українських чоловіків українській владі — це підтверджено IND
- Нідерланди НЕ ввели обмежень на перехідний документ для чоловіків (на відміну від Норвегії, 2026)

Параметр	Ситуація
Призов	Чоловіки 25–60 років: підлягають мобілізації. Чоловіки 23–24 років: заборона на виїзд, але не активний призов
Виїзд з України	ЗАБОРОНЕНО під час дії воєнного стану. Винятки: тяжка хвороба, втрата годувальника та ін.
Поїздка в Україну	Фізично це можливо — але повернутися назад не можна. Це незворотне рішення
NL → передача даних Україні	Ні. IND офіційно підтвердив: дані не передаються
Перехідний документ	☑ Отримують автоматично. NL не розрізняє за статтю

4.5 Чоловік віком 23–60 років

Заборона на виїзд з України · Мобілізаційний ризик

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично. Нідерланди не обмежують чоловіків (на відміну від Норвегії)
- Kennismigrant — якщо зарплата \geq €5 942/міс. (30+) або \geq €4 357/міс. (<30)
 - 61% українців у Нідерландах вже працюють — важливо перевірити поріг прямо зараз
- Навчання → zoeëjaag → kennismigrant — надійний шлях для тих, хто готовий інвестувати час
- Шлюб / партнерство з громадянином Нідерландів або ЄС — сімейне право
- Притулок: тільки за наявності особистих підстав (див. 4.6 — відмовники)

⚠ Ключові ризики

- Деякі країни ЄС (Норвегія з 2026 року, обговорення в Данії) посилюють політику щодо чоловіків
 - Нідерланди поки що не йдуть цим шляхом — але політична ситуація може змінитися
- Після закінчення дії перехідного документа (~2030): без альтернативного статусу — права невизначеність
- Робота тільки на тимчасових посадах без виходу на поріг kennismigrant — тупиковий шлях
- Закінчення терміну дії українського паспорта: оновлення вимагає реєстрації у військовому обліку
 - З 2025 р. консульства України вимагають військово-облікові документи для отримання консульських послуг
 - Це створює правові та практичні складнощі
 - Чоловік у віці 18–60 років може оформити паспорт у закордонних центрах ДП Документ за умови дійсності військово-облікових документів, які перевіряються співробітниками. Без їх надання, або якщо такі документи є недійсними або відсутні, оформлення паспорта неможливе.
 - Деталі та джерело: <https://dmsu.gov.ua/faq/vidpovidi-na-chasti-pitannya-na-period-voenogo-stanu.html>

● Критичні пастки

- Поїздка в Україну — навіть короткострокова. Це - незворотно
 - Чоловік віком 23–60 років, який в'їхав в Україну, не може виїхати назад
 - Україна гарантує право на в'їзд, але не на виїзд під час дії воєнного стану
- Оновлення паспорта в українському консульстві в Нідерландах: з 2025 р. вимагає військової реєстрації — це де-факто реєстрація як військовозобов'язаного за кордоном
- Робота без договору («неофіційно»): втрата соціальних прав та ризик проблем під час перевірки IND

🌀 Рекомендації

- Отримати перехідний документ — і відразу почати працювати над довгостроковим статусом
- Перевірити зарплатний поріг kennismigrant: це реалістичний шлях для працюючих фахівців
- Щодо паспорта: проконсультуватися з юристом ДО звернення в консульство
 - Можливі альтернативи: аварійний паспорт, продовження терміну дії існуючого

- Продовження або отримання в центрах ДП Документ можливі, але потрібна консультація щодо умов
- Стежити за політичними змінами в Нідерландах та ЄС: політика щодо чоловіків може змінитися
- Не приймати імпульсивних рішень про поїздку в Україну — це незворотно

Окремо: чоловіки 60+ років

- Чоловіки старше 60 років НЕ підлягають призову (мобілізаційний вік: 25–60)
- Можуть вільно в'їжджати та виїжджати з України
- Перехідний документ — автоматично. Ті ж самі права, що й у жінок
- Основний ризик: **медицина** — перехід з РМО на комерційну страховку при обмежених доходах

4.6 Відмовники від військової служби та дезертири

Юридично делікатна група. Ні Нідерланди, ні ЄС не мають прецеденту масового надання притулку українцям на цій підставі — але правові підстави існують.

Правова основа (ПІДТВЕРДЖЕНО):

- Стаття 9(2)(e) Директиви ЄС про кваліфікацію: відмова від військової служби є підставою для захисту, ЯКЩО служба включала б воєнні злочини або дії, що суперечать міжнародному праву
- ОБСЄ та правозахисні організації задокументували: свавільне затримання, катування та тюремні строки для українських відмовників (2024), АЛЕ важливо мати доказову базу в кожному індивідуальному випадку, важлива консультація з юристом
- Отримання статусу біженця через релігію, політичні переконання, сексуальну орієнтацію, гендер, національність — важлива обґрунтована доказова база щодо однієї з причин
- **Важливо:** це НЕ перевірено в голландських судах. Поки що немає широкої практики задоволення прохання про надання притулку через дезертирство або відмову від військової служби. Немає прецедентних рішень IND щодо українських справ про притулок

4.6 Відмовник / дезертир

Людина, яка ухилилася від призову або покинула армію

✓ Потенційні правові варіанти

- Перехідний документ — ЯКЩО пройдуть перевірку на загрозу громадському порядку
 - Військове дезертирство саме по собі не є автоматичною підставою для відмови

- Але кримінальні злочини або воєнні злочини, визнані на міжнародному рівні (дуже рідко у випадку військовозобов'язаних українських чоловіків)
- Притулок замість перехідного документа — за наявності особистих підстав
 - Обґрунтований страх переслідування
 - Документальні докази переслідування відмовників в Україні за причиною: релігії, політичних переконань, раси, національності, сексуальної орієнтації (ст. 10 Директиви про кваліфікацію)
 - Докази особистого індивідуального страху переслідувань в Україні з інших причин, не пов'язаних зі ст. 10 Директиви.
 - Важливо: аналіз доказової бази вашої конкретної ситуації
 - Належність до конкретної соціальної групи (ст. 10 Директиви про кваліфікацію)

Ключові ризики

- Високий бар'єр доказування: потрібні не просто слова, а документальні свідчення (з липня 2024 р.)
- IND не розглядав українські справи про притулок з 2022 р.: невідомо, як оцінять ці випадки
- Відкликання клопотання заради перехідного документа закриває притулок як шлях (тільки як повторне)
- Публічний розголос справи
- Отримання статусу біженця через клопотання про притулок має свої правові наслідки та ризики: час очікування розгляду справи може зайняти місяці або роки, права та обов'язки відрізняються від тих, що українці мають під час дії тимчасового захисту, неможливість повернення в Україну (заборона на в'їзд)

Критичні пастки

- Прийняти перехідний документ і відкликати клопотання про надання притулку БЕЗ консультації з юристом — якщо у вас є підстави для надання притулку, це може бути помилкою
- Вказувати в офіційних документах неправдиві відомості про військову історію

Рекомендації

- **ОБОВ'ЯЗКОВО** проконсультуватися з юристом щодо притулку ДО прийняття рішення про перехідний документ
 - Vluchtelingenwerk Nederland: vluchtelingenwerk.nl
 - Connexie (Connection e.V.): en.connection-ev.org
- Зібрати всю документацію: військові документи, докази переслідування, медичні довідки
- Якщо ви вже подали клопотання і воно перебуває на розгляді — не відкликайте його без юридичної допомоги

4.7 Повні сім'ї (обидва батьки в Нідерландах)

Сім'ї, де обоє батьків у Нідерландах — як правило, це жінки з чоловіками віком 60+ або чоловіками, яким вдалося виїхати до 2022 року. Відносно стабільна група.

4.7 Повна сім'я в Нідерландах

Обидва батьки + діти під тимчасовим захистом

Правові варіанти

- Перехідний документ для кожного члена сім'ї автоматично
- Якщо один з батьків досягає порогу kennismigrant — сім'я отримує похідний статус

- Чоловік/дружина kennismigrant: право жити та працювати в Нідерландах
- Діти до 18 років: право на освіту
- Діти в нідерландських школах: сильна інтеграція — конкурентна перевага в довгостроковій перспективі
- Якщо чоловік 60+: немає обмежень на пересування, шлях аналогічний жіночій групі

Ключові ризики

- Якщо чоловік 23–60: поїздка в Україну неможлива без незворотних наслідків
 - Сім'я фактично розлучена з Україною на час воєнного стану
- Перехід на звичайну оренду з дітьми: житлова криза в Нідерландах особливо гостро відчувається великими сім'ями, але є більше шансів, якщо обидва батьки працюють, оскільки загальний дохід може бути достатнім для оренди житла
- Подвійні витрати на медичну страховку після березня 2027 року

Критичні пастки

- Не реєструвати дітей у BRP — втрата доступу до освіти та медицини

Рекомендації

- Якщо один з батьків близький до порогу kennismigrant — це пріоритетний крок для всієї родини
- Діти, інтегровані в нідерландську систему освіти, мають перевагу при майбутніх заявках на статус
- Заздалегідь вивчити вартість медичного страхування для сім'ї та закласти в бюджет

4.8 Розлучені сім'ї (один із партнерів в Україні)

Найбільш поширена ситуація: жінка з дітьми в Нідерландах, чоловік віком 23–60 років в Україні. Правове возз'єднання неможливе, поки діє воєнний стан.

Ситуація станом на квітень 2026 року:

- **Партнери / чоловіки віком 23–60 років:** за загальним правилом не можуть виїхати з України. Тому возз'єднання сім'ї може бути фізично заблоковане, але залежить від індивідуальної ситуації: наприклад, чи чоловік уже перебуває за кордоном, чи має право на виїзд, чи підпадає під винятки з мобілізаційних обмежень.
- **Партнери / чоловіки 60+, жінки:** можуть приїхати до Нідерландів за візою або в іншому дозволеному порядку, а потім подати заяву на возз'єднання сім'ї.
- На час дії **перехідного документа** правила та підстави для возз'єднання сім'ї ще не опубліковані остаточно, тому ситуація залишається невизначеною.
- Тобто неодружені та одружені пари, у яких один із партнерів перебуває в Україні, а інший — у Нідерландах, найімовірніше підпадуть під правила возз'єднання сім'ї на підставі звичайного міграційного права Нідерландів, а саме:
 1. достатній і стабільний дохід;
 2. наявність житла;
 3. підтвердження реальності стосунків;
 4. стандартні процедури IND.
- **Незарєстровані партнери:** возз'єднання може бути можливим, але потрібно довести серйозність і тривалість стосунків, наприклад через листування, спільні фото, докази спільного проживання, спільні поїздки, фінансову взаємозалежність тощо.
- **Стосунки / шлюб / партнерство з громадянином ЄС:** возз'єднання можливе за правилами EU Directive 2004/38, зокрема якщо можна довести тривалі стабільні стосунки, наприклад 6+ місяців спільного проживання.

- **Сім'ї, які перебували у стосунках на момент початку війни, але не проживали разом:** можуть підпадати під TPD відповідно до рішення IND від грудня 2023 року.
- Для дітей важливо зберігати право обох батьків на оформлення документів: потрібні українські свідоцтва про народження та їхні переклади.

4.8 Розлучена сім'я

Партнер в Україні, один із пари в Нідерландах

Правові варіанти

- Возз'єднання сім'ї за умови, що один із партнерів має стабільний легальний статус на підставі роботи, навчання тощо — для тих, хто може виїхати
 - Спонсор повинен мати достатній дохід (зазвичай у розмірі мінімальної зарплати)
 - Якщо заяву подано протягом 3 місяців після отримання статусу біженця (не на підставі тимчасового захисту чи перехідного документа, а на підставі процедури надання притулку): без вимоги щодо доходу
 - Незареєстровані пари: потрібно довести серйозність стосунків (листування, спільні фото тощо)
- Збереження права обох батьків на документи дітей — українські свідоцтва про народження + переклади
- Діти можуть їздити в Україну і назад самостійно (з 16 років за згодою батьків)

Ключові ризики

- Поки чоловік 23–60 років не може виїхати — сім'я не возз'єднається в Нідерландах
- Дистанційний шлюб / реєстрація партнерства: нідерландські консульства мають обмежену пропускну здатність
- Після укладення миру: зворотне возз'єднання — повернення в Україну може бути обов'язковим для деяких

Критичні пастки

- Розірвання шлюбу заради правових маневрів без юридичної консультації — ризик втрати прав на возз'єднання

Рекомендації

- Зберігати всі докази сімейних стосунків: листування, грошові перекази, спільні документи
- Якщо партнер може виїхати (60+, жінка): ініціювати процедуру возз'єднання негайно
- Проконсультуватися у Vluchtelingenwerk щодо прав на возз'єднання за TPD/перехідним документом/іншим правовим статусом

4.9 Змішані сім'ї (українець + громадянин ЄС/Нідерландів)

Юридично найбільш захищена група. Наявність партнера — громадянина ЄС відкриває доступ до найстабільніших шляхів проживання.

4.9 Змішана сім'я

Українець + громадянин Нідерландів або іншої країни ЄС

Правові варіанти

- Сімейне право (громадянин Нідерландів)

- Спонсор (громадянин Нідерландів) повинен заробляти щонайменше ~€2 367/міс. (стабільно)
- Обидва партнери ≥ 21 рік
- Базовий інтеграційний іспит (нідерландська мова) зазвичай вимагається до приїзду
- Статус: дозвіл на проживання + право на роботу
- EU Free Movement (Директива 2004/38) — якщо партнер є громадянином іншої країни ЄС
 - Більш гнучкі умови: немає вимог щодо інтеграційного іспиту
 - Залежні батьки також включені
 - Незареєстровані партнери: достатньо 6+ місяців спільного проживання або наявності спільної дитини
- Перехідний документ паралельно: його можна прийняти і одночасно розпочати сімейну процедуру
- Довгостроковий резидент ЄС: через 5 років на підставі дозволу за сімейними обставинами (на відміну від тимчасового захисту — тут цей строк зараховується)

Ключові ризики

- Українець, який прийняв перехідний документ і потім подав на сімейний дозвіл: два паралельні статуси можуть створювати адміністративну плутанину
- Якщо стосунки розпалися: сімейний дозвіл може бути анульовано
 - При тривалому перебуванні в Нідерландах: можливе застосування статті 8 ЄКПЛ (приватне життя) — складно в отриманні та в практиці дуже рідко застосовується в Нідерландах
- Інтеграційний іспит (для шляху через громадянина Нідерландів): потрібен у майбутньому для постійного статусу

Рекомендації

- Почати сімейну процедуру **ЯК МОЖНА ШВИДШЕ** — це найстабільніший шлях
 - Не чекайте закінчення тимчасового захисту; можна поєднувати з перехідним документом
- Якщо партнер — громадянин ЄС (не Нідерландів): вивчити «європейський маршрут» — він дає більше гнучкості
- Оформити стосунки офіційно (шлюб або registered partnership): це спрощує та прискорює всі процедури
- Проконсультуватися з імміграційним юристом щодо вибору: нідерландське сімейне право проти воз'єднання з громадянином ЄС — умови суттєво відрізняються

4.10 Діти без супроводу (НСН)

Особливо вразлива група з окремою правовою системою захисту. У Нідерландах ними займається організація Nidos (опіка) та СОА (розміщення).

4.10 Діти без супроводу (НСН)

Неповнолітні особи з України без супроводу дорослих

Правові варіанти

- Тимчасова опіка: Nidos призначає опікуна негайно після виявлення
 - До 15 років: розміщення в прийомних сім'ях
 - 15–17 років: невеликі групи спільного проживання
- Право на освіту — безумовно, незалежно від статусу
- Перехідний документ — при досягненні 18 років (якщо перебували під TPD)

- AMV buitenschuld permit (дозвіл на проживання для НСН без вини): якщо повернення в Україну визнано небезпечним або неможливим
 - Вимагає: 3+ роки легального проживання в Нідерландах, відсутність дієздатного батька/матері в Нідерландах
 - Оцінюється індивідуально
- При досягненні 18 років: перехід до самостійного статусу. Nidos допомагає з житлом у тому ж муніципалітеті

Ключові ризики

- Досягнення 18 років: опіка до самостійного статусу. Nidos припиняється. Потрібен самостійний правовий статус
 - Якщо особа ще перебуває під тимчасовим захистом: перехідний документ
 - Якщо особа перебуває в системі COA: консультація щодо подальших прав є обов'язковою
- Ідентифікація дітей, які прибули без документів: може уповільнити оформлення статусу
- Контакт з нечесними посередниками: діти без супроводу — мішень для експлуатації

Критичні пастки

- Не повідомити владі про прибуття НСН — дитина залишається без захисту
- Підроблені «родичі» та «опікуни»: тільки Nidos призначає офіційних опікунів

Рекомендації

- Якщо ви знаєте про НСН: негайно повідомити в муніципалітет або COA
- Для НСН, яким скоро виповниться 18 років: заздалегідь отримати консультацію в Nidos щодо переходу до дорослого статусу
- UNICEF NL, Defence for Children: додаткова підтримка для НСН

4.11 Люди похилого віку (60+)

Чоловіки старше 60 років та жінки старшого віку: без призовних обмежень, але з найбільшою залежністю від соціальних систем.

Параметр	Ситуація
Призов	НЕ підлягають (чоловіки 60+). Можуть вільно в'їжджати/виїжджати з України
Перехідний документ	☒ Автоматично
Медицина	Основний ризик: перехід з RMO на комерційну страховку. Хронічні захворювання — високі внески
Повернення	Зруйнована інфраструктура охорони здоров'я України робить повернення ризикованим

4.11 Люди похилого віку 60+

Пенсіонери та люди передпенсійного віку

Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично, ті самі права, що й у решти
- Чоловіки 60+: повна свобода пересування, включаючи поїздки в Україну (у безпечні регіони)

- Возз'єднання з дорослими дітьми в Нідерландах — через сімейний дозвіл (якщо діти мають стабільний статус)
 - Стаття 8 ЄКПЛ (сімейне життя) — застосовується лише в обмежених випадках
 - З 12 червня 2026 р.: стандартне возз'єднання з дорослими дітьми обмежено
- Bijstand (соціальна допомога) за Participatiewet — Доступ залежить від статусу перебування та інших умов; не кожен тимчасовий статус дає право на допомогу.
- Українська пенсія: можна продовжувати отримувати на український рахунок (переказ в EUR — через міжнародні системи)

Ключові ризики

- Медичне страхування: ~€170–220/міс. + власний внесок (eigen risico) €385/рік — для пенсіонерів без доходу це значна сума
 - Zorgtoeslag: субсидія на страховку — літні люди з низьким доходом можуть отримувати додаткову допомогу
- Обмежені шляхи до довгострокового статусу: немає доступу до ринку праці → складно перейти на kennismigrant
- Після закінчення терміну дії перехідного документа (~2030): найуразливіша група з точки зору відсутності альтернативних шляхів
- Мовний бар'єр: інтеграція в нідерландську систему соціального захисту без знання мови вкрай ускладнена

Рекомендації

- Заздалегідь (до березня 2027 року) вивчити варіанти медичного страхування та zorgtoeslag
- Якщо діти / онуки в Нідерландах мають стабільний статус: розпочати процедуру возз'єднання сім'ї
- Уточнити в муніципалітеті порядок переходу з лефгелда на bijstand
- Соціальні організації: PUR (Pelita, допомога літнім біженцям), COA — для літніх осіб з особливими потребами

4.12 Люди з інвалідністю та хронічними захворюваннями

Група з особливими потребами в медичному обслуговуванні та соціальній підтримці. Перехід з RMO на звичайне страхування може створити суттєві перерви в наданні медичної допомоги.

4.12 Люди з інвалідністю

Хронічні захворювання · Обмежені фізичні можливості

Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично. Умови ті самі, що й для решти
- Медичний догляд: при переході з RMO — звичайна страховка покриває лікування хронічних захворювань
 - Додаткова страховка (aanvullende verzekering): для специфічних потреб
 - WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning): право на підтримку незалежно від імміграційного статусу
- WIA / WAO (непрацездатність): якщо працювали та захворіли в Нідерландах — право на виплати по непрацездатності
- Стаття 8 ЄКПЛ: тривала медична залежність від Нідерландів — потенційна підстава для гуманітарного дозволу

- Звільнення від військової служби в Україні: медична непридатність — офіційна підстава для відстрочки

Ключові ризики

- Перехід з RMO на звичайну страховку: перерви в наданні медичної допомоги, якщо не оформити вчасно
 - RMO закінчується з закінченням тимчасового захисту (березень 2027)
 - Нову страховку потрібно оформити з 1 січня 2027 р. або з моменту видачі перехідного документа
- Eigen risico (обов'язкова франшиза): €385/рік — може бути фінансово важким тягарем
- Повернення в Україну: медична інфраструктура серйозно постраждала, дефіцит ліків і фахівців
- Мовний бар'єр при роботі з медичними фахівцями та соціальними службами у Нідерландах

Критичні пастки

- Припинити лікування через невизначеність статусу — небезпечно для життя
- Не повідомити муніципалітет про особливі медичні потреби при переході на нове житло

Рекомендації

- Заздалегідь (за 3–6 місяців до березня 2027 року) проконсультуватися щодо переходу з RMO на звичайну страховку
- Запросити WMO-оцінку в муніципалітеті: право на допомогу (візок, адаптоване житло) не залежить від імміграційного статусу
- Звернутися до Patiëntenfederatie (patiëntenfederatie.nl) за допомогою з навігацією в системі охорони здоров'я
- Український документ про інвалідність: перекласти та апостилювати — допоможе в процедурах нідерландської системи

4.13 Мешканці окупованих територій

Донецьк, Луганськ, Запоріжжя, Херсон, Крим — повернення додому фізично неможливе.

Європейське законодавство про надання притулку (Директива про кваліфікацію + національна судова практика) послідовно вимагає:

«певного ступеня індивідуальної шкоди»

або доказів того, що людина особисто постраждала більше, ніж інші, тобто важливий ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ризик, а не факт окупації.

Параметр	Ситуація
Повернення додому	НЕМОЖЛИВЕ. Окуповані території під російським військовим управлінням
Внутрішнє переміщення	Фізично можливо (наприклад, до Львова), але спірне як «розумна альтернатива»: 3,7 млн ТПО, дефіцит житла
Підстава для надання притулку	Повинні бути особисто обґрунтовані, оскільки окупація не є підставою для отримання статусу біженця.
	УВКБ ООН вказує, що при розгляді клопотання про надання притулку може враховуватися наявність внутрішнього захисту в Україні, тобто можливість безпечного проживання заявника в інших регіонах країни походження.

Джерело: O'Sullivan, 2025, ECRE Legal Note;
https://ecre.org/wp-content/uploads/2025/04/ECRE_Legal-Note-17_Cessation-of-International-Protection-and-Review-of-Protection-Statuses-in-Europe.pdf

4.13 Мешканці окупованих територій

Донецьк · Луганськ · Запоріжжя · Херсон · Крим

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично
- Притулок (замість або на додаток до перехідного документа) — за наявності достатньої доказової бази ІНДИВІДУАЛЬНОГО випадку
- Захист на підставі ст. 3 Європейської конвенції з прав людини: у разі реального ризику нелюдського або принижуючого гідність поводження;
- Загальної потреби або конфлікту недостатньо.
- Якщо отримано притулок: більш стабільний статус, зараховується для постійного проживання

⚠ Основні ризики

- Прийняти перехідний документ і відкликати клопотання без консультації — потенційна втрата найсильнішого козиря
- IND не розглядав українські справи про надання притулку з 2022 р.: як оцінить — невідомо
- Доказ місця походження: необхідні документи з окупованої території (паспорт, свідоцтво про народження, документи на житло)
- Російська «паспортизація»: отримання російського паспорта на окупованій території може ускладнити клопотання про надання притулку

● Критичні пастки

- Знищені або загублені документи, що підтверджують проживання на окупованій території до 24 лютого 2022 р.
- Прийняти перехідний документ без юридичної консультації щодо можливості отримання притулку

🌀 Рекомендації

- ЗБЕРЕГТИ всі документи: прописку, виписки з банків, довідки з роботи, шкільні документи дітей — все із зазначенням адреси на окупованій території
- ПРОКОНСУЛЬТУВАТИСЯ з юристом щодо притулку ДО прийняття рішення про перехідний документ
- Vluchtelingenwerk Nederland: безкоштовна консультація — vluchtelingenwerk.nl
- Якщо вже відкликали клопотання: повторне клопотання можливе за наявності нових обставин — знову до юриста

4.14 Високкокваліфіковані фахівці

ІТ-фахівці, інженери, медики, науковці, фінансисти. Група з найбільшими реальними шансами на довгостроковий статус через ринок праці.

Параметр	Ситуація
Зарплатний поріг 2026 (kennismigrant)	30+: €5 942/міс. <30: €4 357/міс. Випускники: €3 122/міс.

EU Blue Card	€5 942/міс. (стандарт) €4 754 (випускники). Спонсор не потрібен
Сектори активного найму	ІТ, кібербезпека, інженерія, медицина, дослідження, фінанси
Термін розгляду	~2 тижні для erkend referent (визнаного спонсора)

4.14 Висококваліфікований фахівець

ІТ · Інженерія · Медицина · Наука · Фінанси

✓ Правові варіанти

- Kennismigrant — прямий шлях, якщо зарплата досягає порогу
 - Роботодавець подає заявку в IND (вартість ~€423)
 - Термін: 2 тижні для визнаного спонсора
 - Без виїзду з Нідерландів при зміні статусу
- EU Blue Card — якщо роботодавець не є erkend referent (визнаним спонсором)
 - Приймає 5 років ІТ-досвіду замість диплома
 - Термін до 4 років, посиленна внутрішньо європейська мобільність
 - Поріг 2026: €5 942/міс. (стандарт), €4 754 (випускники)
- Шлях для медиків: BIG-реєстрація (erkenning) відкриває ринок праці в охороні здоров'я
 - Визнання українського медичного диплома: через CIBG (www.cibg.nl)
 - Рівень нідерландської мови: мінімум B2 для практики
 - Процес: 1–2 роки. Починати ЗАРАЗ
- Якщо зарплата нижча за поріг: запитати роботодавця про підвищення або перейти до спонсора з вищими ставками
- Шлях до постійного проживання: kennismigrant → 5 років → onbepaalde tijd (за умови, що час зараховується)

⚠ Ключові ризики

- Тимчасові контракти (92% українців на тимчасових посадах): не всі типи контрактів підходять для kennismigrant
 - IND вимагає: фіксована, гарантована зарплата, що виплачується на нідерландський рахунок
 - Контракт через агентство: можливий, якщо агентство є erkend referent (визнаним спонсором)
- Зміна роботодавця: при kennismigrant — необхідно повідомити IND, новий роботодавець повинен бути спонсором
 - Є період пошуку (3 місяці) у разі втрати роботи
- Посилення схеми kennismigrant у 2025–2026 роках: підвищення порогів, посилення market conformity test
 - Слідкувати за: ind.nl/en/residence-permits/work/highly-skilled-migrant

🔵 Рекомендації

- Перевірте свою зарплату ЗАРАЗ: чи відповідає вона порогу 2026?
 - Калькулятор: ind.nl/en/required-amounts-income-requirements
- Поговорити з роботодавцем про зміну типу дозволу: перехід від TPD до kennismigrant вигідний обом сторонам
- Медики: розпочати процес визнання диплома зараз — це 1–2 роки
- ІТ-фахівці без диплома: EU Blue Card враховує досвід — перевірте свій профіль
- Зареєструватися на LinkedIn, Indeed NL, Techleap.nl — платформи для пошуку роботи у erkend referent

4.15 Низькокваліфіковані працівники

Клінінг, склад, будівництво, сільське господарство, догляд. Найбільш вразлива група: перехідний документ на 3 роки, і майже немає шляхів для довгострокового статусу без перекваліфікації.

Чесна оцінка ситуації:

- **Зарплати в низькокваліфікованих секторах:** €1 900–2 800/міс. брутто — значно нижче порогу kennismigrant (€4 357)
- Звичайний дозвіл на роботу (TWV): роботодавець повинен довести відсутність нідерландських кандидатів — на практиці це вкрай складно для цих посад
- **Висновок:** без перекваліфікації після закінчення терміну дії перехідного документа (~2030) варіантів практично немає

4.15 Низькокваліфікований працівник

Прибирання · Склад · Сільське господарство · Будівництво · Догляд

Правові варіанти

- Перехідний документ — працювати без обмежень протягом 3 років
- **ШЛЯХ** через перекваліфікацію (MBO / ROC)
 - MBO (middelbaar beroepsonderwijs) — середня професійна освіта
 - Спеціальності з дефіцитом кадрів: медсестра (рівень 3–4), IT-технік, електрик, зварювальник
 - Навчання: 2–4 роки, частково заочно
 - За наявності перехідного документа: право на навчання та роботу одночасно
- Сектор догляду (zorg): спеціальні програми прискореного навчання для іноземних працівників
 - Нідерландські лікарні та будинки для літніх людей активно залучають персонал
 - Рівень нідерландської мови B1: мінімум для практики в сфері догляду
- Возз'єднання / партнерство — якщо партнер має кваліфікацію або є громадянином ЄС/Нідерландів

Ключові ризики

- Після ~2030 року без перекваліфікації: немає правових підстав для продовження статусу
- Робота через агентства (uitzendbureau): гнучкість, але немає стабільного роботодавця-спонсора
- Відсутність нідерландської мови: непереборний бар'єр для багатьох програм перекваліфікації
- Зростаюча конкуренція за низькокваліфіковані позиції після 2027 р.

Критичні пастки

- Працювати 3 роки «в очікуванні» без стратегії — і залишитися без статусу в 2030 р.
- Відмовлятися від перенавчання через мовний бар'єр — саме це потрібно вирішити в першу чергу

Рекомендації — почати ЗАРАЗ

- Записатися на курси нідерландської мови — це перший і найважливіший крок
 - Mutualisering NT2: субсидовані курси нідерландської мови для нерезидентів
 - Рівень B1 відкриває доступ до програм MBO
- Ознайомитися з програмами MBO через ROC (regionaal opleidingscentrum) у вашому регіоні

- mboraad.nl — перелік навчальних закладів
- Дізнайтеся про заочні та вечірні формати
- Звернутися до UAF (uaf.nl) — організація, що надає допомогу з освітою та працевлаштуванням для біженців
- Сектор догляду: дізнатися про програми InZorg або Zorgpact — прискорена підготовка за наявності роботодавця

4.16 Підприємці та самозайняті (ZZP)

Важливий нюанс: тимчасовий захист дозволяє роботу за наймом без дозволу, але НЕ самозайнятість. Самозайняті працюють у «сірій зоні» або повинні оформити окремий дозвіл.

ПІДТВЕРДЖЕНО (IND, Everaert Advocaten):

- Під TRP / перехідним документом:

4.16 Підприємець / ZZP

Самозайняті особи та власники малого бізнесу

Правові варіанти

- Дозвіл на самозайнятність (verblijfsvergunning zelfstandige)
 - Бальна система RVO: досвід (до 100 балів) + бізнес-план (до 100) + цінність для Нідерландів (до 100)
 - Мінімум: 90 балів, не менше 30 за кожним критерієм
 - Мінімальний дохід: ~€1 734/міс. (чистий прибуток)
 - Вартість: ~€350–405. Термін: 2 роки з можливістю продовження
- Kennismigrant через власну компанію — якщо є BV / NV (нідерландська юридична особа) з вами як найманим директором
 - Компанія повинна бути erkend referent (вартість реєстрації: від €4 000–5 000)
 - Ваша зарплата в компанії повинна відповідати порогу kennismigrant
 - Складно, але законно — практикується деякими IT-підприємцями
- Робота як найманий співробітник у Нідерландах + паралельний бізнес в Україні (через довірену особу)
- Start-up visa / ключовий персонал стартапу (після перевірки RVO) — для інноваційних бізнесів

Ключові ризики

- Робота «неофіційно» як ZZP без дозволу: штрафи для вас і клієнта, проблеми з IND
- Бальна система ZZP: суб'єктивна оцінка, високий відсоток відмов без юридичної допомоги
- Нідерландська мова: для роботи з місцевими клієнтами часто необхідний мінімум рівень B1
- Податки: ZZP-підприємці повинні самостійно сплачувати BTW (ПДВ), belasting (податок на доходи)

Критичні пастки

- Прийняти клієнта без договору та TWV: порушення закону про працю іноземців (Wav)
- Не розмежувати український та нідерландський бізнес у податковому обліку

Рекомендації

- Проконсультуватися з імміграційним юристом щодо законного оформлення самозайнятості
- RVO (rvo.nl): офіційна інформація про бальну систему для іноземних підприємців
- Розглянути варіант: перейти на роботу за наймом у нідерландській компанії → досягти порогу kennismigrant → потім відкрити BV
- Якщо у вас вже є клієнти в Нідерландах: поговорити з ними про TWV або інші формати законної співпраці

4.17 ЛГБТК+ люди

Нідерланди — одна з найбезпечніших країн ЄС для ЛГБТК+. Одностатеві шлюби та зареєстровані партнерства надають повний доступ до сімейного права.

Параметр	Ситуація
Одностатевий шлюб у Нідерландах	Легальний з 2001 р. Ті самі права, що й у гетеросексуальних пар
Зареєстроване партнерство	Ті самі права. Можливе між громадянами будь-яких країн
Українське право	Одностатеві стосунки не визнаються. Соціальна дискримінація місцями присутня, але не досягає порогу переслідування (бути ЛГБТК+ легально і соціально не карається)
Притулок на цій підставі	Можливий, якщо доведено ризик переслідування (не просто дискримінація)

4.17 ЛГБТК+ особи

Одностатеві пари · Трансгендерні люди

✓ Правові варіанти

- Перехідний документ — автоматично (немає обмежень за ознакою орієнтації)
- Одностатевий шлюб або зареєстроване партнерство з громадянином Нідерландів або ЄС
 - Ті самі умови, що й для гетеросексуальних пар
 - Партнер із третьої країни (не ЄС): обидва можуть зареєструватися в Нідерландах
 - Реєстрація: у будь-якому нідерландському муніципалітеті
- EU Free Movement: якщо партнер — громадянин іншої країни ЄС, який користується свободою пересування в Нідерландах
 - Незареєстровані партнери: 6+ місяців спільного проживання = право на статус
- Притулок: сексуальна орієнтація визнана підставою для захисту в Нідерландах з 1981 р.
 - Спеціалізовані співробітники IND (Working Instruction 2019/17)
 - Особиста історія — ключ. Потрібен достовірний нарратив, а не тільки лише декларація
 - ЛГБТК+-статус підсилює клопотання для тих, хто має вагомі докази дискримінації/переслідування/небезпеки життю

⚠ Ключові ризики

- Високий бар'єр для отримання притулку: потрібно довести ПЕРЕСЛІДУВАННЯ, а не просто дискримінацію
 - Дискримінація = недостатньо

- Загроза фізичної шкоди, кримінального переслідування, домашнього насильства
- Окуповані території: російські закони проти ЛГБТК+ = позиція сильніша, але контраргумент — релокація в межах України, де немає дискримінації
- Нові критерії достовірності з липня 2024 року: доказова база має бути конкретнішою
- При поверненні в Україну: ризик соціального тиску, дискримінації, неможливості легального сімейного життя недостатньо для отримання статусу біженця

● Рекомендації

- Якщо є партнер — зареєструвати стосунки в Нідерландах. Це надійніше і швидше, ніж отримання притулку
- Якщо є клопотання про надання притулку: зверніться до COC Nederland (coc.nl) та Rainbow Railroad
 - COC допомагає з підготовкою історії для IND
 - Спеціалізована психологічна підтримка
- Мешканці окупованих територій з ЛГБТК+-статусом — консультація юриста
- Не приховувати орієнтацію при спілкуванні з IND: достовірність наративу — ключовий критерій

4.18 Студенти

Студенти в нідерландських вишах — одна з груп із найбільш чітким довгостроковим шляхом.

Ланцюжок навчання → zoeekjaar → kennismigrant працює передбачувано.

Параметр	Ситуація
Тариф за умови наявності перехідного документа	Державний (~€2 694/рік). Без документа: €6 000–22 000+/рік
Робота під час навчання	За умови наявності перехідного документа: без обмежень (на відміну від студентського дозволу)
Zoeekjaar після отримання диплома	1 рік пошуку роботи, повний доступ до ринку праці
Kennismigrant після zoeekjaar	Знижено поріг: €3 122/міс. (протягом 3 років після отримання диплома)

4.18 Студент

Навчається в нідерландському виші або планує вступ

4.18a — Вже навчається в Нідерландах

- Перехідний документ зберігає державний тариф — продовжити навчання без змін
- Паралельна робота: за умови наявності перехідного документа — без обмежень на години (на відміну від стандартного студентського дозволу, де встановлено max 16 год./тиж.)
- Після отримання диплома: зареєструватися на zoeekjaar (1 рік) → знайти роботу → kennismigrant (€3 122/міс.)
- Якщо термін дії перехідного документа закінчиться до завершення навчання: оформити студентський дозвіл паралельно
 - Вартість: ~€254. Фінансова вимога: ~€1 130/міс.

- Не потрібно виїжджати з Нідерландів для зміни статусу

4.186 — Планує вступити

- Вступити до березня 2027 року: поки діє TPD/перехідний документ, тариф пільговий
- Після березня 2027 року за наявності перехідного документа: державний тариф зберігається (підтверджено парламентським листом)
- Вступити після 2027 року без перехідного документа: тариф нерезидента (до €22 000/рік) — надзвичайно дорого
- Є свої плюси, якщо є кошти на навчання (2 роки навчання зараховуються як 1 рік легального перебування)
- Нідерландський виш або виш із топ-200 світу: обидва дають право на zoekjaar і зниження порогу kennismigrant

⚠ Ризики для обох підгруп

- Фінансова вимога студентського дозволу: ~€1 130/міс. на рахунок (або від роботи)
- Зміна спеціальності або вишу: потрібно оновити дозвіл в IND
- Переривання навчання: студентський дозвіл анулюється, потрібен перехідний документ як «страховка»
- При отриманні студентської візи та роботі більше ніж 16 годин на тиждень можливе припинення або призупинення візи. Оскільки це буде зараховуватися як шахрайство — тобто початкова мета отримання легального статусу — не навчання, а робота.

📌 Рекомендації

- Студентський шлях — один з НАЙКРАЩИХ для довгострокового статусу. Використовуйте його максимально
- Тримати перехідний документ як основний статус, студентський дозвіл — як додатковий
- Український диплом: перевірити можливість перезарахування кредитів (recognition of prior learning)
- UAF (uaf.nl): стипендії та підтримка для студентів-біженців

4.19 Українці, які вже мають інший статус у Нідерландах

Невелика, але важлива група: українці з робочою візою, студентським дозволом, сімейним статусом або постійним місцем проживання, що існували до війни або були отримані паралельно з тимчасовим захистом.

Ключове правило (ПІДТВЕРДЖЕНО):

- Не можна одночасно мати TPD та інший чинний дозвіл у Нідерландах — потрібно обрати щось одне
- Якщо у вас вже є дозвіл на роботу, навчання або ПМП: TPD для вас не застосовується
- Якщо ви відмовилися від іншого дозволу заради TPD: вам належить перехідний документ

4.19 📄 Українці, які вже мають інший статус у Нідерландах

Робоча віза · Студент · Сімейний статус · ПМП

Різні сценарії:

- ПМП (onbepaalde tijd) до лютого 2022 року: найстабільніший статус, перехідний документ не потрібен
 - Права: як у громадян Нідерландів (крім голосування)
 - Загроз немає — ПМП не анулюється через війну
- Kennismigrant / робоча віза до/після лютого 2022 року: продовжує діяти
 - Не потрібен TPD. Продовжується у звичайному порядку
 - У разі втрати роботи: 3 місяці на пошук нового роботодавця-спонсора
- Студентський дозвіл: окремий статус / віза. Потрібна консультація під час подання на візу, якщо ви плануєте мати легальний статус на період навчання (2 роки навчання зараховуються як 1 рік).
 - В іншому випадку — на період дії тимчасового захисту або перехідного документа, додаткові документи чи окрема заява не потрібні.
 - Після отримання диплома: zoekjaar → kennismigrant
- Сімейний статус (шлюб/партнерство з NL/EU): продовжує діяти. Більш стабільний, ніж TPD
 - Зараховується для ПМП (через 5 років на сімейному дозволі)
- Особи що подали на TPD паралельно з іншим дозволом: потрібно відмовитися від одного з двох
 - Якщо інший дозвіл сильніший (ПМП, сімейний, kennismigrant): відмовитися від TPD
 - Консультація з IND або юристом — обов'язкова

Ризики

- Неправильний облік двох паралельних статусів: IND може анулювати обидва
- Переривання трудового контракту при kennismigrant: 3-місячний період пошуку — суворе правило

Рекомендації

- Перевірити свій поточний статус у системі IND: mijn.ind.nl
- Якщо є будь-який інший чинний дозвіл: проконсультуватися, чи потрібен вам TPD взагалі
- Власники ПМП: ніяких дій не потрібно — ваш статус максимально захищений

Зведена таблиця: всі групи

Швидкий огляд — знайдіть свою групу та дізнайтеся ключові положення.

Група	Перехідний документ	Найкращий довгостроковий шлях	Головний ризик
4.1 Самотні жінки	☒ Так	Kennismigrant / навчання	Відсутність правових підстав для перебування після ~2030
4.2 Жінки з дітьми	☒ Так	Кваліфікований мігрант + сім'я	Житло, перехід страховки
4.3 Працюючі жінки	☒ Так	Kennismigrant (перевірити зарплату)	Тимчасовий контракт
4.4 Чоловіки віком 18–22	☒ Так	Навчання → zoekjaar → kennismigrant	Зміна правил призову
4.5 Чоловіки віком 23–60	☒ Так (Нідерланди не обмежують)	Kennismigrant / навчання	Поїздка в Україну = незворотна

4.6 Відмовники від військової служби	⚠ Потрібен юрист	Притулок (за наявності підстав)	Перевірка загрози громадському порядку
4.7 Повні сім'ї	☑ Так (на кожного)	Kennismigrant через одного з батьків	Перехід житла + страховка
4.8 Розлучені сім'ї	☑ Так	Возз'єднання (якщо можливо)	Чоловіки 23–60 років не можуть виїхати
4.9 Змішані сім'ї	☑ Так (необов'язково)	Сімейне право (EU/NL) → ПМП	Розірвання стосунків
4.10 Неповнолітні без супроводу (НСН)	☑ Так (при повнолітті)	AMV buitenschuld / навчання	Перехід у 18 років без підтримки
4.11 Літні люди (60+)	☑ Так	Возз'єднання з дітьми в Нідерландах	Медична страховка, немає трудового шляху
4.12 Особи з інвалідністю	☑ Так	Гуманітарні підстави (ст. 8 ЄКПЛ)	Перерва в отриманні медичного догляду під час зміни статусу
4.13 Окуповані території	☑ Так	Kennismigrant / навчання / партнер або шлюб EU/NL	Житло, перехід страховки
4.14 Висококваліфіковані спеціалісти	☑ Так	Kennismigrant / Блакитна картка ЄС (EU Blue Card)	Тимчасовий контракт, зміна роботодавця
4.15 Низькокваліфіковані спеціалісти	☑ Так	Перекваліфікація (MBO/zorg)	Немає шляху без перенавчання
4.16 Підприємці	☑ Так	Дозвіл на ZZP / BV + kennismigrant	Робота в сірій зоні під TRP
4.17 ЛГБТК+	☑ Так	Партнерство / притулок	Бар'єр доведення переслідування
4.18 Студенти	☑ Так	Навчання → zoejjaar → kennismigrant	Фінансова вимога до студентського дозволу
4.19 Інший статус у Нідерландах	Не потрібен	Той самий статус / ПМП	Паралельний облік двох статусів

Джерела, використані в цьому розділі:

- IND — Official Ukraine page: ind.nl/en/ukraine
- Уряд Нідерландів — Long-term policy: government.nl
- Парламентський лист (Verzamelbrief), 28.11.2025: officielebekendmakingen.nl
- AIDA Netherlands Temporary Protection 2024: asylumineurope.org
- Vluchtelingenwerk Nederland: vluchtelingenwerk.nl
- RefugeeHelp.nl (UA/RU/NL): refugeehelp.nl
- EBCO — Ukraine conscientious objection: ebco-beoc.org
- UAF (help with education for refugees): uaf.nl

Цей документ не є юридичною консультацією. З конкретними питаннями звертайтеся до Vluchtelingenwerk, RefugeeHelp або до юриста з питань імміграції.

5. Повернення в Україну

5.1 Офіційна політика — виключно на добровільних засадах

✓ Підтверджено

ПІДТВЕРДЖЕНО: Примусового повернення українців НЕМАЄ і не планується. Уряд Нідерландів чітко зазначив у парламентському листі (28.11.2025): «довгостроковий план робить ставку на добровільне повернення». УВКБ ООН також наразі не вважає умови безпечними для масового повернення (травень 2025).

5.2 Підтримка при поверненні

- **Служба репатріації (DT&V):** практична допомога з документами та транспортом для українців, які бажають повернутися додому. Джерело: dienstterugkeerenvertrek.nl
- **МОМ (Міжнародна організація з міграції):** наразі НЕ допомагає українцям з Нідерландів повернутися в Україну — лише громадянам третіх країн. Джерело: iom-nederland.nl
- **Фінансова допомога (не для українців безпосередньо):** для інших груп DT&V виплачує одноразові суми та перший рік реінтеграції. Спеціальна програма для українців перебуває на стадії розробки

5.3 Правові наслідки повернення

i Важливо знати

Що відбувається з вашим статусом:

- Повідомлення муніципалітету про виїзд → зняття з реєстрації в базі BRP → через 28 днів за умови відсутності особи муніципалітет має право припинити надання житла та соціальної допомоги
- Повідомлення IND про добровільний виїзд → скасування статусу тимчасового захисту
- Якщо ви виїхали без повідомлення: у разі повторного повернення в Нідерланди потрібно заново зареєструватися в BRP і записатися до IND

5.4 Чи можна повернутися до Нідерландів після України

- **Короткострокові візити:** громадяни України з біометричним паспортом мають право в'їжджати до Шенгенської зони без візи — на 90 днів на протязі півроку. Для туризму/сім'ї, не для роботи
- **Повторна активація тимчасового захисту:** можлива у разі повторного в'їзду та реєстрації в BRP + внесення запису IND (поки діє тимчасовий захист). Добровільний виїзд ускладнює, але не виключає таку можливість
- **Чоловіки 23–60:** КРИТИЧНО — в'їзд в Україну означає застосування заборони на виїзд. Повернутися до Нідерландів буде неможливо за відсутності документів, що дозволяють перетинання державного кордону згідно з чинним законодавством України

5.5 Безпека за регіонами України

Регіон	Ситуація (квітень 2026)
● Тимчасово окуповані території	Повернення НЕМОЖЛИВЕ і вкрай небезпечне. Російський військовий стан, примусова мобілізація, зруйнована інфраструктура
● Лінія фронту (Харків, Запоріжжя, Херсон, схід Донецької обл.)	Активні бойові дії, мінна небезпека, руйнування. Повернення є небезпечним для життя
● Центральна Україна (Київ, Полтава, Суми)	Ракетні та дроніві удари по енергетичній інфраструктурі. Перебої з електроенергією узимку. Відносно безпечніше, але нестабільно
● Західна Україна (Львів, Закарпаття, Рівне, Тернопіль)	Відносно безпечніше, проте удари по інфраструктурі тривають. Доступність житла обмежена через 3,7 млн внутрішньо- переміщених осіб (ВПО)

Увага

Дані ООН (квітень 2026):

10,8 млн осіб в Україні потребують гуманітарної допомоги. 37% біженців, які повернулися, живуть у прифронтових районах. 1,4 млн повернулися і залишаються в країні понад 3 місяці. УВКБ ООН вважає умови небезпечними для масового повернення.

Джерело: [УВКБ ООН, Позиція щодо України, травень 2025](#)

6. Ключові ризики та стратегічні міркування

6.1 Юридична невизначеність до весни 2026 року

Ще не вирішено

НЕ ВИРІШЕНО.

Уряд обіцяв опублікувати деталі перехідного документа до «весни 2026 року». Станом на квітень 2026 року низка ключових питань (точна дата відсікання, процедура перевірки, житлове забезпечення, медичне страхування) можуть бути щойно опубліковані. Слідкуйте за оновленнями: [ind.nl/en/ukraine](#) та [government.nl/ukraine](#)

6.2 Політична ситуація в Нідерландах

Важливо знати

Важливий контекст:

Коаліція PVV (ультраправа партія Герта Вілдерса) розпалася у червні 2025 року — зокрема через розбіжності питань щодо міграції. Дострокові вибори відбулися в жовтні 2025 року. Новий уряд формується без PVV і, як очікується, буде більш поміркованим щодо українських біженців.

PVV вимагала депортації всіх чоловіків-українців і повного закриття системи надання притулку строком на 4 роки. Новий склад кабінету орієнтований на збереження чинного плану щодо впровадження перехідного документа.

6.3 Відмінності між країнами ЄС

Країна	Підхід після 2027 року / поточні зміни
nl Нідерланди	3-річний перехідний документ (автоматично). Примусових повернень не буде. Без обмежень для чоловіків
de Німеччина	§24-дозволи діють до березня 2027 року. Заохочується перехід на звичайні дозволи, зараз. ~1,1 млн українців
pl Польща	Особливий статус завершено (лютий 2026). Застосовуються стандартні правила імміграції. Знижені пільги
no Норвегія (не ЄС)	З 2026 р.: чоловіки віком 18–60 років більше не отримують колективного захисту — індивідуальна процедура надання притулку. Низка західних регіонів України визнана «безпечними»
cz Чехія	Спеціальний довгостроковий дозвіл — переважно для економічно незалежних

Увага

Тимчасовий захист діє тільки в ОДНІЙ країні ЄС одночасно. Переїзд до іншої країни ЄС означає скасування статусу в Нідерландах. Умови в різних країнах сильно відрізняються.

6.4 Обмеження на вторинну міграцію

- Тимчасовий захист (і перехідний документ) — ТІЛЬКИ для однієї країни ЄС
- Переїзд до іншої країни ЄС: потрібно скасувати нідерландський статус і подати заявку в новій країні
- Відмінності в умовах між країнами створюють ризик «біженського шопінгу» всередині ЄС (пошуку кращих умов) — європейська політика свідомо спрямована на його запобігання

6.5 Проблема довгострокового статусу: «парадокс 2030 року»

Ризик

Критично важливо зрозуміти:

Дія перехідного документу закінчується ~у 2030 році. Після цього — потрібен ІНШИЙ статус. Офіційної відповіді від уряду на це питання наразі НЕМАЄ.

Постійне проживання (onbepaalde tijd) вимагає: 5 років перебування на підставі дозволу НЕ тимчасового характеру + іспит з інтеграції.

Висновок: не можна чекати 2030 року. Потрібно вже зараз використовувати перехідний період для отримання більш стабільного статусу (kennismigrant, студент, сім'я).

7. Джерела та посилання

Усі твердження в цьому документі ґрунтуються на офіційних джерелах. Нижче — прямі посилання для перевірки.

Джерело	Посилання
Тимчасовий захист — IND	ind.nl/en/ukraine

Довгострокова політика — уряд	government.nl
Рішення Ради ЄС (червень 2025)	consilium.europa.eu
Парламентський лист, 28.11.2025	officielebekendmakingen.nl
AIDA: Нідерланди 2024 (тимчасовий захист)	asylumineurope.org
RefugeeHelp.nl (укр.)	refugeehelp.nl
Everaert Advocaten — юридичний аналіз	everaert.nl
Поріг заробітної плати IND 2026	ind.nl
Директива ЄС 2003/109 (довгострокові резиденти)	eur-lex.europa.eu
Позиція УВКБ ООН щодо України	unhcr.org
ЕВСО: відмова від військової служби — Україна	ebco-beoc.org
Служба репатріації (DT&V)	dienstterugkeerenvertrek.nl
European Pravda: продовження до 2028 року	euointegration.com.ua
Рада ЄС: рекомендація щодо переходу (16.09.2025)	consilium.europa.eu

8. Глосарій ключових термінів

Термін	Пояснення
Тимчасовий захист (ТЗ / TPD)	Статус, що надається українцям у ЄС з 4 березня 2022 р. Діє до 4 березня 2027 р.
О-документ	Посвідка на проживання для осіб з тимчасовим захистом у Нідерландах. Не є формальним дозволом на проживання
Перехідний документ (Transitiedocument)	Нова 3-річна посвідка на проживання, яку IND видаватиме автоматично після березня 2027 р.
IND	Служба імміграції та натуралізації Нідерландів. Приймає рішення з усіх питань щодо проживання іноземців
BRP	Муніципальний реєстр населення Нідерландів. Реєстрація в BRP — перший крок після приїзду
BSN	Номер соціального страхування — необхідний для працевлаштування, медичних послуг, відкриття банківського рахунку
Kennismigrant	Висококваліфікований мігрант — категорія дозволу на роботу з вимогою до рівня зарплати

EU Blue Card	Європейська блакитна карта — дозвіл на роботу та проживання для висококваліфікованих фахівців, що діє на території країн ЄС
Zoekjaar	«Рік пошуку» — 1 рік дозволу на роботу після закінчення вишу (голландського або з топ-200 світового рейтингу)
RMO	Спеціальна медична програма обслуговування для українців. Припинить свою дію після березня 2027 р.
Participatiewet	Закон про участь — регулює соціальні виплати в Нідерландах. На нього перейдуть власники перехідного документа
MVV	Віза для довгострокового в'їзду. Зазвичай не вимагається у разі зміни статусу всередині Нідерландів
UWV	Агентство з страхування від безробіття. Видає звичайні дозволи на роботу (TWV)
DT&V	Служба репатріації та виїзду — займається питаннями добровільного повернення
Inburgeringsplicht	Обов'язок щодо інтеграції (складання мовного іспиту на рівні A2 та громадянського тесту). Власники перехідного документа звільнені від цього обов'язку
COA	Центральне агентство прийому біженців — керує центрами розміщення

Куди звернутися за допомогою

RefugeeHelp.nl — безкоштовна інформація українською, російською, нідерландською:

refugeehelp.nl/en/ukrainian-refugee

Vluchtelingenwerk Nederland (Рада у справах біженців):

<https://www.refugeehelp.nl/uk/ukrainian-refugee>

Hodak Legal B.V. (адвокати по імміграції): hodak.nl

Безкоштовна юридична допомога: Juridisch Loket — 0800-8020 (безкоштовно)